

*Szörökyulajh
s. hiv.*

ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM

KOLOZSVÁR. 1907. December 29.

52. SZÁM.

RÜHNE E.

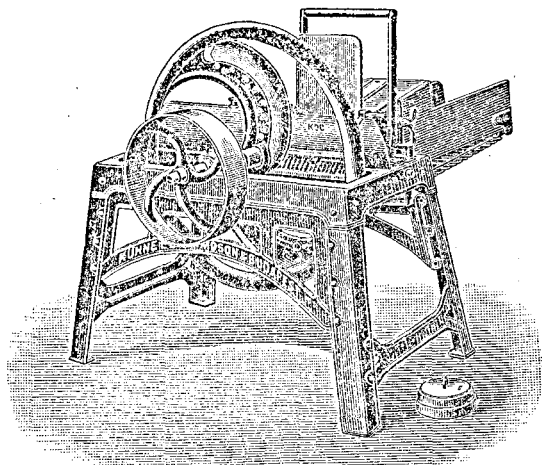
hazánk legrégibb mezőgazdasági gépgyára

Mosonban

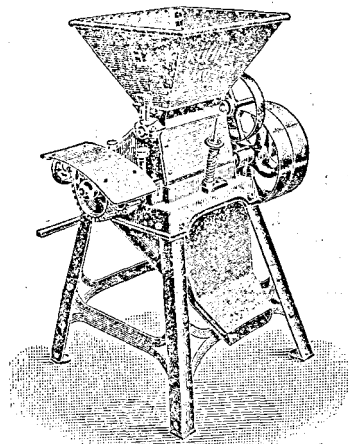
elismert gondos kiviteiben szállit:

szeckavágógépeket,
répavágókat, darálókat,
takarmányfüllesztőket,
**„TORNADO“ kukoricaszár-
tépőket, MORZSOLÓKAT,**
burgonyamosógépeket, teljes ta-
karmánykamra-berendezéseket

FÓRAKTÁR: **FIÓKRAKTÁR:**
BUDAPEST, **DEBRECZEN és**
VI. ker., Váci-körút 57a. sz. **TEMESVÁR.**

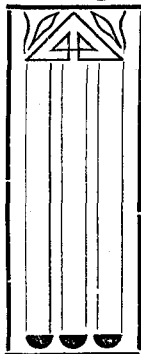
1672

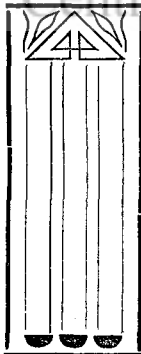
Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, egy gőzmozgonyokhoz mint benzinkomobilonokhoz, Szalmakazalókat, Gőzekéket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállit a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,970.340.— K.
Tartalékok 764.760.16 „
Összesen: 2,735.104.16 „

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1904. „ „	72.438.23 „
1905. „ „	61.730.60 „
1906. „ „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZEKET ÉS KÖLTSEGVETÉST

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Figyelmeztetés

Mastin
a Doctor Trnkóczy
krajnai hízaló és
védőszer. Keres-
kedésekben is kap-
ható s a legmag-
sabb kitüntetések-
ben részesült. —
Gondos gazdák
minden tenyész-
állatnak adják s
ezzivel küldik a
köszönő iratokat.
Trnkóczy-gyógyszertár
1689 Laibach.
Postán küldve 5 csomag
ára 2 korona 70 fillér.

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély
tőkebefektetéssel

1 és fél millió korona
összegű fő- és melléknyereményekre játszhatik
évi 3 huzásban, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

14 havi részletfizetésnél havi . . .	9.—	korona
16 " " " " " " " " " " " " " " " "	8.—	"
19 " " " " " " " " " " " " " " " "	7.—	"
23 " " " " " " " " " " " " " " " "	6.—	"
28 " " " " " " " " " " " " " " " "	5.—	"

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi
árfolyamon 20.— K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeremény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,
Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a fog-
laló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei
a vevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel,
június 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel
október 5-én, összesen 731.000 K nyereménnyel,

Pénzt nem veszitheti el, mert minden sors-
jegy okvetlen nyer legalább 100.— K törlesztő
összeget, mely esetben még egy nyereményje-
gyet is adnak 30-40 K értékben, mely nyere-
ményjegy az 1976. évi valamennyi huzáson
játszik.

Hirdetéseket
jutányos ár-
ban felvesz
e lap kiadó-
hivatala.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Gyártmányok:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszók, jégtörő-csepplőgépek, téher-csepplők,
szitáló-rosták, szitkozók, kaszáló és aratógépek,
szénagyújtók, boronák, szervitógépek, fűszelők,
kapálók, szecskavágók, repavágók, kőbortömők,
morarok, értők, őrtömők, egytámaszú
szél-erők, S- és B-vású erők és minden
egyéb gazdasági gépek.

1832

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúók.

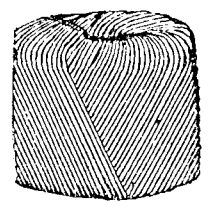
1475

Kovács Soma és Társa Arad

Mc. Cormick Harvesting Machine Co.

2050 **vezérképviselője.**

Egyedüli cég, ki az összes
külföldi aratógépek alkatré-
szeit szállítja gyári áron.

Kévekötő fonal
legolcsóbb napi árban.

Fischekeret
mindennemű nyomtatványhoz
szépészeti kivitelben
pontosan és olcsón
készít
Fischer'scher
Halóval kinyitott
Budapest
Művészet- és Iparművelési
Közhasznú Társaság
Közhasznú Társaság

Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi árakon szállit a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ

TARTALOM:

Ismeretlen eredetű cikkek:

- Agricultur foszfát. *K. Biró Gusztáv.* 685
Az agrármeteorológiai megfigyelések. *Konkoly
Thege Miklós.* 686
A gyapju minőségénél használatos osztályo-
zás. *Kovács Imre.* 687

Kisebbségi közlemények.

- A lókólika (bélgörcs) gyógykezeléséről. — A
tojástermelés fokozása. 688

Kormányintézkedések.

- Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a szé-
kelyekért — Haltenyésztés. — Elvi döntés
a tejhamisítás kérdésében. — Állami ménék
szétosztása. 689

Vegyes közlemények.

- Desewffy Anrél a magyar gazdákhöz. — Az
OMGE igazgató-választmányi ülése. — A
gazdák és az államvasuti forgalmi zavarok.
— A bor vámjának leszállítása. 690

Hirdetések

Agricultur foszfát.

Tapasztalat már régóta megtanított ben-
nünket arra, hogy állandó és lehetőleg nagy
termést csak abban az esetben lehet elérni,
ha talajunkat jól műveljük és trágyázzuk.

Mióta a gazdasági kémia a foszforsav-
nak nagy jelentőségét a természet háztartá-
sában megismertette; mióta a talajban cse-
kély mértékben való jelenlétét, egyenetlen el-
osztását és különböző mérvű oldékonyságát
földerítette, azóta tudjuk, hogy állandó ter-
mések elérésére, nemcsak arra van stük-
ség, hogy a talajra növényi tápanyagokat vi-
gyünk, de, hogy azon vegyületek alakja is
fontossággal bír, melyekben a tápanyagot a
talajra visszük.

Mióta a gazdasági kémia rámutatott
arra, hogy a gazdaságból ezen fontos anyag-
nak kivitele természetben és termékekben, jelen-
tőképpen felülmutatja annak közönségesen tel-
jesíteni szokott visszapótlását és figyelme-
sített bennünket e tekintetben, a talaj termő-
erejének egyre növekvő fogyasztására, azóta
gazdáink a foszforsav trágyára rászorulnak.

Ámbár, előfordul az, hogy néha nagy
mennyiségű foszforsavas vegyületeket talá-
lunk szántóföldeinkben, anélkül azonban, hogy
azok a növényekre kedvező befolyást gya-
korolnának; mert igen sok idő kell ahhoz,
míg bizonyos bomlási folyamatok folytán,
ezek a növények által felvehetőkké lesznek.

Emmerling a talajban előforduló foszfor-
savnak 4 főalakját különbözteti meg: Apatitot,
abszorbeált alakját (ide számítva az összes
könnyen oldható foszfátokat), bizonyos nehe-
zen oldható foszfátokat és végre foszforsavat
szerves vegyületek alakjában, főképpen mint
humusz anyagok alkotórészét.

Ha szántóföldünk gazdag könnyen old-
ható foszfátokban, úgy foszforsav trágyázásra
szükség nincsen; de sajnos, a mai nap már
nem igen létezik művelés alatt levő szántó-
föld, mely könnyen oldható foszforsavban
gazdag volna, így a szó szoros értelmében
rá vagyunk utalva a foszforsavtrágyázásra.

Liebig javasolta először, hogy a termé-
szetben előjövő nehezen oldható foszfátokat
kénsav kezelés által, oldhatókká tegyék; így
keletkeztek a szuperfoszfátok, melyek a fosz-
forsavat oldható, s így a növények által föl-

vehető alakban tartalmazzák. Ezen szuper-
foszfátok ma már általánosan használatosak,
ugyannyira, hogy ma már jóformán nélkülöz-
hetetlenné váltak, minélfogva fogyasztása év-
ről-évre igen rohamosan növekedik; erre nézve
érdekes megemlíteni azt, hogy a *magyaróvári
mezőgazdasági kísérleti állomás* 1900. évben
579, 1902-ben 754, 1904-ben 1484, és már
1906-ban 1955 szuperfoszfátot vizsgált meg.

Szuperfoszfátnak nagymérvű használata,
a legnyomatékosabb bizonyíték arra nézve,
hogy gazdasági szempontból teljesen kifizeti
magát.

Ujabbban azonban egy új trágyaszert kap-
ható a kereskedésben, mely trágyaszert Né-
met és Franciaországból kínálják nagyon ju-
tányos áron gazdáinknak. Ezen új trágyaszert
agricultur foszfát név alatt szerepel és oly
tulajdonságokkal ruházzák fel gyárosai vagy
eladói, mivel nem bír és nem is bírhat.

Szuperfoszfáttal egyenértékűnek vallják;
bizonyítják pedig ezt azzal, hogy a szuper-
foszfátban levő vízben oldható foszforsav is,
a talajban oldhatatlan vegyület alakjában vá-
lik ki és ilyen alakban tartalmazza az agri-
kultur foszfát is, a foszforsavat és ezenkívül
még igen finoman porítva van, ezáltal a ta-
lajjal könnyen és jól keverhető.

Tény az, hogy a szuperfoszfát vízben
oldható foszforsavja oldhatatlanná lesz a ta-
lajban, de oly finom és egyenetlen elosztás-
ban, mely elosztást semmiféle más módon
elérni nem lehet. Ezen finoman és egyenlete-
sen elosztott foszforsav, a talajban levő oldó-
szerek közvetítésével, vagy a gyökerek oldó-
ereje által, sokkal könnyebben feloldatik és
fölvéttetik, mint az *agricultur foszfát* fosz-
forsavja, mert ennek még bizonyos feltáráson
kell keresztül mennie, míg olyan finoman el-
osztódik, mint a szuperfoszfát foszforsavja.

Igy szuperfoszfát hatásával semmiesetre
sem egyezik meg, hatása sokkal gyengébb,
miért is nagyban való használatától még tar-
tózkodni kell, annyival is inkább, mert na-
gyon is érdekünkben áll, hogy ne a nehezen
oldható foszfáttrágyákat vigyük a talajra és
ezáltal a volt tápanyagttökeket szaporítsuk, ha-
nem a könnyen felvehető tápkészletet, mely
gyorsabban hat és így hamarabb megvévül.

Igaz ugyan, hogy nem elveszett tőke,
az *agricultur foszfáttal* trágyázunk, hanem

Vörös

Lóheremagot

vásárlók

kisarankás árúért 160 kor.-ig

arankamentes árúért 170 kor.-ig

fizetek métermázsánként.

Mintát és ajánlatot kér az
eladó mennyiség közlésével

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

= BUDAPEST. =

1002

Veszünk **Luczernamagot**, Arankamentes és nagyarankamen-

tes **Lóheremagot** a legmagasabb árakon.

Lóheremagból kérünk 5 kilós
= mintát utánvétel mellett. =

MAGYAR MEZOGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V. Alkotmány-u. 31.

esetleg oly befektetés, melynek kamatait nem mi, hanem utódaink élvezik. A nem rég ujabban megint forgalomba jött agriculturfoszfát gyártása igen egyszerű. A természetben előjövő foszfátokat, megfelelő köliszt malmokon finoman megőrlik és kész a gyártmány.

Annak kiderítése céljából, hogy milyen foszfátokat használnak agriculturfoszfát gyártására, a természetben előforduló foszfátokat, a magyaróvári mezőgazdasági vegykeresleti állomáson megvizsgáltam.

A vizsgálat eredménye a következő:

Foszfát neve	2 százalékos citromsavban oldható foszforsav (P ₂ O ₅)	Összes foszforsav P ₂ O ₅	Az összes foszforsavból oldódik 2% citromsavban
Apatit	2.08%	25.74%	9.63%
Koprolitnek	7.04 "	37.88 "	18.58 "
Oceán foszfát	13.70 "	39.73 "	34.48 "
Chrismás foszfát	9.89 "	39.68 "	24.92 "
Gafsa foszfát	11.05 "	24.46 "	45.17 "
Algier foszfát	9.13 "	29.56 "	30.88 "

Mint az elemzésből láthatjuk, a természetben előforduló foszforsavat tartalmazó kőzetek és ásványok foszforsav tartalma elég magas, de 2% citromsavban oldhatósága már némelyeknek nagyon is alacsony, úgy, hogy ennek következtében termésfokozó hatása — miután az elmáláshoz hosszabb időre van szüksége — normális talajban lassan érvényesül.

Savanyu humuszgazdag talajokban azonban, miután a szabad humusz maga is erősen közreműködik a feltárásnál, termésfokozó hatása gyorsabb lehet; s így savanyu talajoknál használata indokolt. Azonban a kereskedésben előforduló nyers foszfátból megőrlés által készült agriculturfoszfát összetétele meglehetősen ingadozást mutat.

Agriculturfoszfát száma	2% citromsavban oldható foszforsav (P ₂ O ₅)	Összes foszforsav P ₂ O ₅	Az összes foszforsavból 2% citromsavban oldható	Porfinomság
1	6.88%	25.18%	27.32%	91.44%
2	10.58 "	30.38 "	34.82 "	92.56 "
3	3.70 "	21.52 "	17.19 "	85.96 "
4	3.52 "	22.98 "	15.31 "	86.26 "
5	3.66 "	21.48 "	17.03 "	98.60 "
6	2.98 "	20.90 "	14.27 "	81.40 "
7	3.24 "	21.60 "	15.00 "	79.80 "
8	3.40 "	22.10 "	15.38 "	82.50 "
9	3.80 "	20.98 "	18.11 "	84.70 "
10	2.60 "	21.67 "	11.99 "	80.60 "

Ezen agriculturfoszfát minták különböző időben jutottak kezeim közé: összetételük szerint 1. és 2. számú foszfátból (régibbi minta) a többiek pedig valószínűleg koprolitkekből vagy kevert foszfátból készült gyártmány (ujabbi minták).

Porfinomságu ellen kifogás nem tehető mert elég magas, de oldhatósága 2%-os citromsavban alacsony, így termésfokozó hatása is lassan érvényesül. Már pedig igen jól mondja dr. *Nuricsán* József gazdasági akadémiai tanár mezőgazdasági kémiai előadásában, hogy: a műtrágyák oly alakban alkalmazandók, hogy általok a talajba fektetett

tőke, kamataival együtt mielőbb visszatérüljön. Ezen elv csak akkor érvényesülhet, ha oly alakban visszük a műtrágyát szántóföldünkre, mely alakban könnyen oldódik.

Ezen követelményeknek azonban a legtöbb nyers foszfátból készült agriculturfoszfát nem felel meg, mivel igen kemény és nehezen oldható. Az oldhatatlan és elő nem készített foszfátok éppen ezen tulajdonságukért, mezőgazdaságra nézve, csekély gyakorlati értékűek és így jutányos árak csak látszólagos.

Használatuk normális talajon ma még — elegendő Thomassalak és szuperfoszfát jelenlétében — indokolatlan, de savanyu szabad humuszsvat tartalmazó talajon, miután a szabad humusz maga is feltárolag hat, termésfokozó hatása jobban érvényesülhet, eredményesen használható.

K. Biró Gusztáv.

Az agrármeteorológiai megfigyelések.*

Irta: Ifj. Konkoly Thege Miklós.

Az agrármeteorológia szolgálatában álló jelenlegi legnagyobb intézet a washingtoni Weather Bureau a földművelésügyi miniszteriumhoz van beosztva. Ennek az intézetnek 190 rendes állomása közül 45 végzi rendszeresen az időjárás-aratási szolgálatot, azonkívül 3000 önkényes megfigyelő és 14,000 aratási tudósító küldi be a központnak adatait minden díjazás nélkül. Az intézet a napi bulletin-eken és prognózisokon kívül hetieket is ad ki, ezek egyikén a heti középhőmérsékletnek a normalistól való eltérése, a másikon az eső van hasonlóan kimutatva március első óta. Azonkívül a megelőző táblázatok alapján az időjárás viszonyokról és a termésre való kilátásról egy áttekin-tést ad. Nagyjából vázolja az időjárás menete az egyes kerületekben a legutóbbi hétről. Végül közölve lesznek minden alkalommal az egyes államok részletes jelentései az egyes gazdasági növények tenyészetéről.

Az időjárással kapcsolatban a vetések állásáról még bulletint adnak ki Angliában is. Az időjárás és termés közötti összefüggés kérdésével azonkívül behatóbban nagyobb intézetek már nem inkább csak egyesek Németországban egy részben gazdák, részben meteorológusokból álló bizottság foglalkozik.

Időjárás és termés között az összefüggés szemmel látható, mégis azt pontosan körülírni, vagy épen a viszonyt numerikusan kifejezni igen bonyolult. Így *Kassner* úgy találta, hogy a cukorrépatermés Németországban a hőmérséklettel a csapadék összegével és sűrűségével növekedik; csak hogy míg a termés Szászországban sokkal inkább a csapadéktól, mint a hőmérséklettől, addig Sziléziában inkább a hőmérséklettől, mint a csapadéktól függ, melyet helyesen megmagyarázni nem tud. Igen való-

* Mutatvány szerzőnek „A meteorológia és a mezőgazdaság” című most megjelent művéből. Az Orsz. Met. Intézet kiadása Bpest.

színűnek tarthatjuk azonban, hogy itt is annak a faktornak lesz a termésre nagyobb irányító hatása, a melyik a szükségelt minimumhoz közelebb áll.

Meinardus úgy találta, hogy 1899-ben a középhőmérséklettel az előre becsült termés aránylag jól megegyezik, de a tényleges terméssel már nem eléggé. *Rimpau* nem az időjárás átlagát, hanem egyes változásait is annak összehasonlította igen helyesen nagy fáradsággal, de ez sem tökéletes — *Kassner* szerint azért, mert az árnyéktemperatura még nem ad meg mindent a napon sütkező növény viszonyairól

Az agrármeteorológiai kutatásoknak célja lehetne:

1. A termés és időjárás között numerikus összefüggést keresni. Ez még eddig nem sikerült, mert nem vették kellően figyelembe az összes körülményeket, melyek a termést befolyásolni képesek. Ilyen komplikált befolyásokat lehetetlen a maguk hatásaik összességében megfigyelni és aztán utólag megállapítani akarni, hogy mekkora része volt abban az egyik, vagy másik faktornak. A gazdasági növények fejlődését és az időjárásnak menetét kétségen kívül célszerű párhuzamosan megfigyelni ugyan, ez azonban nem elégséges. Ezzel együtt természetesen kellene ugyanazon növényeket olyanképpen, hogy azoknak a szükséges időjárás és egyéb faktorokat mesterségesen is megadhassuk, vagy tőlük megvonhassuk és minden egyéb külső befolyásoktól megóvjuk. Mert igen bajos teszem fel megmondani a tudósítók adataiból, hogy egy gyöngébb aratás silány voltából hány per centet írjunk a korán beállott hőség, hányat a szárazság, hányat a júniusi ködök, hányat a virágzaskor uralkodott rossz idő, hányat a mezei poczok, hányat a drótféreg, hányat az időjárás miatt elkésett tavaszi munkák, hányat a felfagyott őszi vetés, kipálás stb. stb. rovására. Csak ha minden egyes időjárás elem befolyását külön-külön tudtuk mérlegelni, az egymást kompenzálókat pl. esőt és párolgást egymásba vetettük és minden egyéb külső befolyást: fagy, árvíz, köd, paraziták, hótakaró, elkésett vetés stb.-it ha kellő mértékkel számba vettük, csak akkor remélhetjük hogy erre a kényes kérdésre is kielégítő választ kapunk.

Cserháti nem az összes, hanem egyelőre csak egyes gazdasági növények fejlődési menetét tartaná érdekesnek párhuzamosan megfigyelni az időjárással; így főleg a buza, árpa és szőlőt az országban több helyen. Saját tapasztalatai alapján bizton reményli, hogy a tudósítók lelkiismeretesen fogják a megfigyeléseket végezni.

Mezei is a szőlőt ajánlja megfigyelésre, még pedig a fehér chasselas-t, gabonából a rozsot, mert ez van legjobban elterjedve.

2. Megállapítása annak, hogy az éghajlat és időjárás milyen befolyással van, nemcsak a termés mennyiségére, de minőségére is; milyen a jó bor, sörárpa, komló, len, klíma? Hogy mely klíma alatt terem a buza több sikért és

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszak szerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

hol több keményítőt? azt már körülbelül tudjuk is.

3. A főbb gazdasági növények klimatikus tenyészfeltételeit megismerni és azt, hogy a klimatizálás, esetleg. tenyésztés által mennyire képesek ezek más éghajlathoz is alkalmazkodni. Ilyen módon előre megmondhatjuk azt, hogy valamely növénynek valamely helyen megvannak-e a klimatikus tenyészfeltételei vagy sem?

4. Ezekhez jönnének még a meteorológiát szorosabban illető megfigyelések alkalmazása a gazdaságra. Lokál klimatikus megfigyelések, hőmérséklet és esővel, fekvés, talajnem, expositio és növénytakaró szerint. A hótakaró vastagsága és időtartama. Csapadékanalízis nitrogén és kénsavra. Aztán egyéb meteorológiai szempontból lényegtelenebb, de a mezőgazdasági termelésre fontosabb megfigyelések: nap-sugárzás kisugárzás, a chemiailag ható sugarak mérése Wiesner szerint a Bunsen Roscoe-féle methodus alapján. A párolgás, mérése és csapadék feldolgozása más alapon. A jelenlegi meteorológiai adatok Cserhádi szerint is sokszor nem elégségesek, így például tavasszal nem tudhatjuk meg, hogy mennyi a hóból maradt nedvesség, a mely a csapadékot pótolja stb.

5. Számos esetleg felmerülő gyakorlati kérdés pl. mely helyek vannak a korai és kései fagyoknak jobban kitéve? védekezés a fagyok ellen stb.

6. A növényzet befolyása a meteorológiai viszonyokra: levegő nedvességére, csapadékra, hőkisugárzás és absorbtio a leveleken.

Ha a talaj térképére, mely a mezőgazdasági termeléshez szükséges nyers anyagraktárakat jelképezhetné, rátesszük a klimatikus térképet, (a melyét viszont a növények fejlődésére ható meteorológiai elemeknek, az energia megoszlása térképének tekinthetünk,) a kettő igen találó theoretikus kifejezője lenne az ország gazdasági termőképességének. Persze mindez nem lesz egyszerű matematikai formulával kifejezhető.

Hogy itt a gyakorlati haszon egyelőre még távol van az valószínű, de kétségtelen, hogy elmaradni az sem fog; arra kell törekedni, mert addig Thiele után csak azt tarthatjuk, hogy: »Die Resultate der chemischen und phsiologischen Forschung sind für den Landwirt von besonderer Bedeutung, da er ohne si die Vorgänge in der Natur nicht verstehen kann. So lange er sich dies Verständniss nicht angeeignet hat, vermag er seinen Beruf nur handwerksmässig und empirisch auszuüben.«

A mi a praktikus haszont illeti erre vonatkozólag Cleveand Abbe egy kis idealizmus-sal eként nyilatkozott: »földmívelésünk jelenlegi állása és a nekünk hasznos növényi táplálék kiterjedtebb termelésének. nem annyira a klíma és a talaj, mint a természetnek a növény életre való hatása törvényének nem ismerése által van korlátozva. A klímát befolyásolni nem fogjuk ugyan, de tenyészthetünk vad növényeket és racionálisan nemesíthetjük, míg a fagy és szárazság hatásától egészen függetlenné tettük. És ha meggondoljuk — szól Kassner, hogy ma a cukorrépat Kaliforniában is és Svédországban is sikerrel termelik, — akkor ez a kilátás mit Abbe itt mond nem is látszik oly lehetetlennek többé, mint mondjuk csak 30 év előtt.«

Hogy az agrármeteorológiának nevezett »probléma csoportok« kutatása szükséges és a gazdasági tudományok szempontjából feltétlenül érdekes az kétséget nem szenved; a kérdés ma már csak az lehet, hogy kinek a feladata ez? A meteorologusoké tisztán semmi esetre sem lehet. A meteorologia önállóan saját problémáit igyekszik megoldani: az időjárás komplikált tüneteit ismert fizikai processusokra igyekszik visszavezetni: azoknak a szerves életre való hatását kutatni azonban, tartozhat a növény-fiziológia, a biológia körébe, de a meteorológiának oldalága nem lehet. Az agrármeteorologia a gazdasági tudományok ismeretét célozza gyarapítani és tisztázni a gyakorlatban is csak oda tartozhat tehát.

Legcélszerűbben egy megfelelő tudományos gazdasági intézetben létesített meteorológiai osztály által volna művelhető, mint az Egyesült Államokban a Weather Bureau. Ott, hol egy ilyen berendezése nehézségekbe ütközik, ott helyettesíthető volna gazdasági és meteorológiai részről való cooperatióval. És a mennyiben egy ilyen cooperatio sem volna keresztülvihető, úgy meteorológiai részről csupán szorosan a meteorológiához tartozó fizikai megfigyelésekről lehet szó, miközben azért bizonyos összeköttetés a mezőgazdasági körökkel fenntartandó.

Az agrármeteorológiát művelni csak ebben az értelemben lehet a meteorológiai intézetek feladata. De ilyenformán eredeti hivatásuktól semmiképen nem is fognak eltérni és teljesen felesleges volna itt azokra a praecedensekre hivatkozni, mikor a meteorológiai intézetek eredeti hivatásuktól kissé valóban eltérve, a meteorologia mellett földmágnességet és föld-rengéseket figyelnek meg és ott a hol, — mint ez amerikai mintára nálunk is az eset, a meteorológiai intézet nem a kultusz, — hanem a földmívelésügyi minisztériumhoz lett beosztva, — ezzel a mezőgazdaságra érdekes ilyenféle kutatásokra egyenesen utalva látszik lenni, melyek elől ujabban a magyar királyi geológiai intézet sem zárkózott el.

Ismételjük azonban, hogy a meteorológiának ezen — mondjuk praktikus irányban való művelése és fejlesztése, ha a kezdeményező lépést a meteorológiai intézet teszi is meg, az a meteorológiától teljesen függetlenül, tisztán a gazdasági tudományok érdekében történik és semmiesetre sem lehet ezzel célozva az, hogy

az agrármeteorológiát a meteorologia oldalágának tartssuk, vagy ezzel a meteorológiának valamely új irányt akarjunk szabni.

Fentiekben bátorkodtam vázolni az agrármeteorologia jelenlegi állapotát és azokat az utakat, a melyeken haladva reményünk lehet arra, hogy ennek a gyakorlati szempontból fontos és elméleti szempontból érdekes kérdésnek megoldásánál a meteorologusok is sikerrel több, kevesebb részt vehetnek. Részletes munkaprogramot ma még természetesen nem készíthetünk, ugyszintén a költségvetés sem állapítható meg egész pontosan, ami a munkálatok keresztülvitelére szükséges lesz, mert függ ez a vállalat nagyságától is, semmi esetre sem fog az azonban igen jelentékenyre növekedni.

A mennyiben az országban több helyen történnének az időjárással párhuzamosan agrármeteorológiai megfigyelések és ezeknek vezetésével és feldolgozásával a meteorológiai intézet lenne megbízva, úgy célszerűnek mutatkozna annak kebelében egy agrármeteorológiai osztálynak felállítása három esetleg négy tisztviselővel. Az északamerikai Weather-Bureauhoz hasonló nagyszabású berendezés létesítése, — még ha lehetséges volna is — akkor sem állana arányban az eredmény a költségekkel. Az említettnél is kisebb munkaerővel azonban az időjárás és termés kutatása valószínűleg el lesz ejtendő és az agrármeteorologia tevékenysége csak egyes apeciális megfigyelésekre fog szorítkozni.

A gyapjú minősítésénél használatos osztályozás.*

Irta: Kovács Imre.

A tenyésztő egyik legfontosabb feladatát az jelöltük meg, hogy a gyapju elbírálásánál a textilipar követelményeit tartsa szem előtt, olyan gyapju termelésére törekedve, mely a gyártás igényeit minden tekintetben kielégíti. A tenyésztő és a gyáros gyapjubírálati között azonban — amint láttuk — figyelemre méltó eltérések állhatnak fenn, ami már egy magában eléggé indokolja annak a szükségességét, hogy a tenyésztő a gyapju textilipari szempontból való gondos megbírálásán alapuló vizsgálatokkal a saját bírálatát kiegészíteni igyekezzék, kívánatosá teszi továbbá az ilyen vizsgálatokat az is, hogy ne csak hozzávetőleges tájékozást, hanem pontos meggyőződést szerezhessen a gyapjuban foglalt sortimentumok százalékos mennyiségéről.

Bár a gyapjú átlagos minőségét föltűnő vagy még inkább a nemek és évjáratok szerint különválasztott gyapjuból vett átlagminták ilyen módon történő osztályozása is hasznos utmutatásokat szolgáltat, a kitű-

* Mutatvány szerzőnek „A gyapju minősítése“ címén most megjelent művéből. Kiadja az O. M. G. E. könyvkiadó vállalata. Ára 3 k. 50 fill. Megrendelhető Bpest, Köztelék.

== Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerezt 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

zött célnak csak akkor felelhetünk meg tökéletesen, ha ezen vizsgálatokhoz, a nyáj jellegzetesebb tenyészállatairól származó teljes bundákat használjuk fel. A lenyirt bundák alapos megismerésére egyébként a régi juh-tenyésztők is különös gondot fordítottak és a juhászati mánkákban nem egyszer látjuk idézve Thaer azon mondását, hogy: „den endlichen Prüfstein des Vlieses, alsó auch des Zuchtieres bildet das Sortirtisch der Schur“, aminek helyességét ma sem lehet kétségbe vonnunk, mert a gyapju tulajdonságainak összehasonlító mérlegelése könnyebben és behatóbban történhetik meg az osztályozó asztalon egy síkban kiterített bundán, mint az állat testén, ahol a bunda megnyitásánál mindig csak kisebb területen tekinthetjük át a gyapjut s emellett igen sokszor a gyapju minőségével tulajdonképpen szoros összefüggésben nem álló külsőségek is befolyásolhatják ítéletünket.

Mindezeknél fogva valamely tenyészállat gyapjának az ipari felhasználhatóság szempontjából történő gondos osztályozása a gyapju minősítésére szolgáló vizsgálatok legfontosabb részét képezi, mi mellett azonban sohasem szabad szem elől téveszteni, hogy a tenyész-tőt nem csupán maguk a saját bírálatával szemben esetleg mutatkozó eltérések, hanem inkább ezeknek az eltéréseknek okai érdeklik és azok birnak a tenyésztés irányítására nézve legnagyobb fontossággal.

Ebben az értelemben tehát a gyapju minősítése céljából végrehajtott osztályozásnak el kell térnie a gyári osztályozástól, melynél ezekre az okokra nincsenek tekintettel. Így pl. az olyan gyapju, mely külső behatások folytán simulékonyságából veszít, nyers fogású lesz, szilárdságában és rugalmasságában szenved, vagy helyenként éppenséggel a törékenység vagy porhanyóság jeleit mutatja, a gyári osztályozásánál ugyanolyan elbírálás alá esik, mint az, amelynél ezek a hátrányos tulajdonságok a tenyész kiválasztás hibáiból kifolyólag vagy az állat betegsége, vagy pedig a rossz takarmányozás következtében jelentkeznek, míg ellenben a tenyész-tőre nézve nem közömbös, hogy ezeket a hátrányos elváltozásokat milyen tényezők idézték elő.

De nemcsak az ilyen körülményekre kell tekintettel lennünk a gyapju minősítésénél, hanem magukat a gyári osztályozásnak fent vázolt elveit sem alkalmazhatjuk minden megszorítás nélkül akkor, midőn valamely tenyész-állat gyapjának elbírálásáról esik szó. Így a gyári osztályozás egyik fontos eltérését abban állapítottuk meg, hogy az a gyapju ugyanazon sortimentumba tartozó részeinek kiválogatásánál inkább a jellegnek, mintsem a

szálfinomságnak kiegyenlítetttségére helyezi a főszlyt, mely oknál fogva a juhászati osztályozásnál — melynél a sortimentumok határait főleg a szálfinomság változásai szabják meg — a sortimentumoknak a szálfinomság szerint való élesebb megkülönböztetését látjuk, mint az a gyári osztályozásnál szokásos.

A szálfinomság ez a gondosabb figyelembevétel azonban nélkülözhetetlen a juhászati osztályozásnál, különösen a törzsnnyáj anyagánál, mert ha a nyájban a tenyész-tési célként kitűzött átlagos szálfinomságot, illetve szálfinomsági kiegyenlítetttséget fenn akarják tartani, annak nélkülözhetetlen kelléke, hogy a tenyészanyag az átlagos szálfinomságon és annak átlagos kiegyenlítetttségén felül álló tenyészállatokkal is rendelkezék, ami a kérdéses tenyészállatok gyapjában foglalt finomsági fokozatok gondos figyelembevételét és az egyes sortimentumoknak ezen az alapon való éles különválasztását teszi kívánatossá. Még fokozottabb mértékben szem előtt kell tartani ezt a követelményt természetesen az olyan nyájaknál, amelyeknél nemcsak az eredeti átlagos szálfinomság fenntartására, hanem annak növelésére törekednek.

Mindebből az következnek, hogy ha a gyapju minősítésénél teljesen a textilipari elbírálás elvei alapján kívánjuk a sortimentumok minőségét és mennyiségét megállapítani, ki vagyunk téve annak, hogy azoknak a szálfinomság szerint való nem eléggé éles különválasztása folytán ebben az irányban nem tájékoztatjuk kellőképpen a tenyész-tőt, ha pedig viszont a sortimentumok meghatározására nézve a gyári osztályozásnál mérvadó szempontokat a szálfinomságban fennálló különbségek élesebb kiemelése kedvéért elhanyagoljuk, a gyapju textilipari felhasználhatóságának nem a valódi mértékét állapítjuk meg.

Ezt a jelentékeny nehézséget azonban a minősítés céljából teljesített osztályozásnál sikeresen le lehet küzdeni, úgy hogy mindkét szempont kellőképpen érvényesülhessen!

A kiindulási alapnak mindenesetre a textilipari felhasználhatóság megállapítását kell tekintenünk, a gyapjában foglalt sortimentumok minőségét és mennyiségét tehát feltétlenül a gondos gyári osztályozásnál mérvadó körülmények szigorú figyelembe vételével kell meghatároznunk, mi mellett azonban egyrészt a sortimentumoknak szálfinomság szerint való éles megfigyelésére is törekszünk, megállapítva és az osztályozási eredmények közlésével kiemelve azokat a körülményeket, a melyek a finomsági határok pontos figyelembevételét a gyári osztályozás szempontjából korlátozták és egyszersmind megjelöljük azt is, hogy ezen korlátozó körülmények közül, me-

lyek tekintendők a kérdéses tenyészállat természetéből eredőknek és melyek képezik a tartás vagy más külső behatások következményeit.

A gyapju minősítése céljából végrehajtott osztályozás fentvázolt módjának lényegét és értékét legjobban, néhány az orsz. m. kir. gyapjuminősítő intézet munkanaplóiból vett példából ítélehetjük meg.

I.

Egy uradalom vérfelfrissítés céljából Németország két jóhírnévű fésűs-gyapjas tenyész-téből 2-2 db tenyész-kost szerzett be, amelyeknek bundáját az orsz. m. kir. gyapjuminősítő intézethez küldötte be minősítés végett. A négy kos zsirban nyirt bundájának minősítése céljából végrehajtott osztályozás következő eredménynyel járt:

a ₁) Bundasuly beérkezésekor 3660 gramm amelyben találtatott:	
AAA minőség	1180 gr. = 32.64%
AA "	620 " = 17.09 "
A "	450 " = 12.42 "
B "	580 " = 16.05 "
C "	210 " = 5.80 "
D "	130 " = 3.60 "
Fehér hulladék	140 " = 3.96 "
Sárga hulladék	230 " = 6.36 "
Kölönc	75 " = 2.06 "

Összesen 3615 gr. = 99.98%
Osztályozási veszteség 45 " = 1.2 "

b₁) Bundasuly beérkezésekor 4330 gramm, amelyben találtatott:

AAA minőség	640 gr. = 15.67%
AA "	1095 " = 26.79 "
A "	860 " = 21.05 "
B "	506 " = 12.37 "
C "	255 " = 6.28 "
D "	200 " = 4.88 "
Fehér hulladék	210 " = 5.13 "
Sárga hulladék	260 " = 6.36 "
Különc	60 " = 1.46 "

Összesen 4086 gr. = 99.99%
Osztályozási veszteség 244 " = 5.6 "

a₂) Bundasuly beérkezésekor 3760 gr. volt, találtatott benne:

A minőség	1500 gr. = 42.52%
B "	900 " = 25.51 "
C "	622 " = 17.64 "
D "	240 " = 6.80 "
Fehér hulladék	90 " = 2.56 "
Sárga hulladék	120 " = 3.96 "
Kölönc	35 " = 0.99 "

Összesen 3527 gr. = 99.98%
Osztályozási veszteség 233 " = 6.2 "

b₂) Bundasuly beérkezésekor 3900 gramm, amelyben találtatott:

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!
Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélcél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekkefej.

Porvédő kerek.

Acél | | gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámoralnkából.

1457

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

A minőség	1045 gr. = 27·22%
B „	1015 „ = 26·43 „
C „	950 „ = 24·73 „
D „	350 „ = 9·11 „
Fehér hulladék	250 „ = 6·51 „
Sárga hulladék	100 „ = 2·60 „
Kölöncz	130 „ = 3·38 „

Összesen 3840 gr. = 99·98%

Osztályozási veszteség 70 „ = 1·7 „

Az intézet által kiadott szakvélemények a fentközölt osztályozási eredményekre vonatkozó része rövid kivonathan következő volt:

„Ugy az a_1 , mint a b_1 jelzésű kos bundájának tulnyomó része (62·15%, illetve 63·51%) az A minőségekbe volt sorolható, az a_1 jelzésű kos kos bundája azonban kiválik azáltal, hogy ott az AAA minőség van tulsúlyban. Ez figyelemreméltó előny a b_1 jelű kos bundájával szemben, amelyet azon körülmény sem ronthat le, hogy az a_1 jelű bundában valamivel több (16·05%) B minőségű gyapju található, mint a b_1 jelzésűben (12·37%). Mindkét bundánál kifogásolható az, hogy jelentékenyebb mennyiségű C és D gyapjut tartalmaznak. Az a_1 jelű bundában ezen minőségek együttes mennyisége 9·4%-ot, a b_1 jelzésűben pedig 11·18%-ot tett ki, amely körülményt az ilyen magas finomságú gyapjura tenyésztett állatoknál nemcsak a kiegyenlítetttség, hanem a jelleg-stabilitás hiányosságának is kell tekinteni, annál is inkább, mivel ezen minőségek helyenként kizárólag durva fényszőrökből állottak. A kérdéses tenyészállatok gondozása sem lehetett kifogástalan, amely körülmény a hulladékgyapju több mint 12%-ot kitevő mennyiségéből, valamint a b_1 bunda jelentékeny osztályozási veszteségéből is kitetszik.“

A másik tenyészetből származó a_2 és b_2 -vel jelölt kosok gyapjára nézve pedig a hivatkozott szakvélemény többek között következőket jegyzi meg:

„Az a_2 jelzésű kosbunda már az A minőség nagyobb százalékos mennyisége által is kiválik. de előnye az is, hogy kevesebb C és D minőségű gyapjut (24·44%-ot) tartalmaz, mint b_2 jelű kos bundája, melynek ezen minőségek 33·84%-át teszik ki. Utóbbi bundának különben több mint 60%-a, B, C és D gyapjuból áll és magában az A minőségben is jelentékeny számú B finomságú szálak találhattak. Ehez járul még az is, hogy a C és D minőség nagyrészt egészen durva fényszőrökből áll, valamint azon szintén figyelemreméltó körülmény, hogy a kötőszálak mennyisége az egész bundában szokatlanul csekély volt. A felsorolt hibák kétségessé teszik azt, hogy a

b_2 jelzésű kosnak a továbbtenyésztésnél való felhasználása előnyvel járna, ellenben az a_1 jelű kos főképen A és B gyapjut hordván és miután gyapjánakegyéb táladonságaiban és inkább megfelel, középminőségű fésűs gyapju előállításánál még elég jó szolgálatot tehetne.“

II.

Egy dunántúli uradalom az eladásra kerülő gyapjuért kínált áraknak feltűnő csökkenését tapasztalván, 2 anyajuh zsirban nyirt bundájának törzsrészeit küldötte minősítés céljából az intézethez.

Az I. számú bundarész sulya beérkezéskor 1106 grm. volt s osztályozása következő eredményt szolgáltatott:

I. Electa	753 gr. = 68·57%
I. Electa (takarmányos részek	244 „ = 22·22 „
II. Electa	92 „ = 8·37 „
Hulladék	9 „ = 0·82 „

Összesen 1098 gr. = 99·98%

Osztályozási veszteség 7 „ = 0·6 „

A 2. számú bundarész sulya beérkezéskor 1645 grm. volt és talaltatott benne:

II. Electa	367 gr. = 22·75%
II. Electa (takarmányos részek	537 „ = 33·29 „
I. Prima	420 „ = 26·04 „
II. Prima	260 „ = 16·12 „
Hulladék	29 „ = 1·79 „

Összesen 1613 gr. = 99·99%

Osztályozási veszteség 32 „ = 1·9 „

A közölt osztályozási eredményekre vonatkozólag főbb vonásokban a következőket jegyzi meg a szakvélemény:

„Az 1. számú bundarész csaknem egészében az I. Electa minőséghez tartozónak találtatván, kiegyenlítetttség tekintetében teljesen kifogástalannak mondható. Hibáztatni kell azonban a takarmányos rész jelentékeny mennyiségét, továbbá, hogy a gyapjuban sok zsircsombok van, amely körülmények a gyári mosás eredményét hátrányosan befolyásolják. A gyapju hibái közé sorolható még az is, hogy a fürttető helyenként „mohos“, főlelemződött, ami a rossz tartásnak vagy az időjárás káros behatásának szokott következménye lenni.“

„Végeredményben a kérdéses gyapju magas finomságú posztógyapjunak minősíthető, mely azonban, nemezedő-képességében némileg szenvedvén, továbbá alacsony rendementje folytán értékéből veszített.“

„A 2. számú bundarész feltűnőbb hibái: a mohos, helyenként felelemződött fürttető, durva kötőszálak előfordulása s kezdődő cér-

násodás. A gyapju általában zsirszegény, laza, erőtlen. Ott, ahol a zsir mennyisége valamivel nagyobb, lándzás fürtalakulást találunk, a fürt-hegyek pedig dugóhúzóserűek, cernásodásra hajlók. Az egész bunoarész igen poros és takarmányos és általában rosszul kezelt gyapju benyomását teszi.“

„A felsorolt hibák természetesen az osztályozás eredményét is befolyásolták, amennyiben azoknak figyelembevételével a legmagasabb sortimentum csak II. Electának volt minősíthető, dacára annak, hogy sok oly rész is találtatott, mely szálfinomság tekintetében a Super-Super-Electa, Super-Electa és I. Electa sortimentumnak felelne meg.“

„A takarmányos rész továbbá az egész bundarésznek $\frac{1}{3}$ -át teszi ki, s ugy ezen körülmény által, mint a jelentékeny osztályozási veszteségben a kezelés hibái számszerű kifejezést találnak.“

„Végeredményben a kérdéses gyapju igen magas finomságú, de már cernásodásra hajló merinóposztógyapjunak minősíthető, mely azonban csekély tartóssága, továbbá hiányos nemezedő-képessége következtében a szálfinomságának és magas rendement-jának megfelelő árban nem lenne értékelhető.“

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ A lókölika (bélgörcs) gyógykezeléséről. A lovak legveszedelmesebb és így legjobban féltett betegsége kétségtelenül a kölika. Legtöbbször hirtelen lép fel és megfoszt minket gyakran csak néhány óra alatt legjobb és legértékesebb lovainktól. A lovak elhullásának 40%-át e betegség okozza.

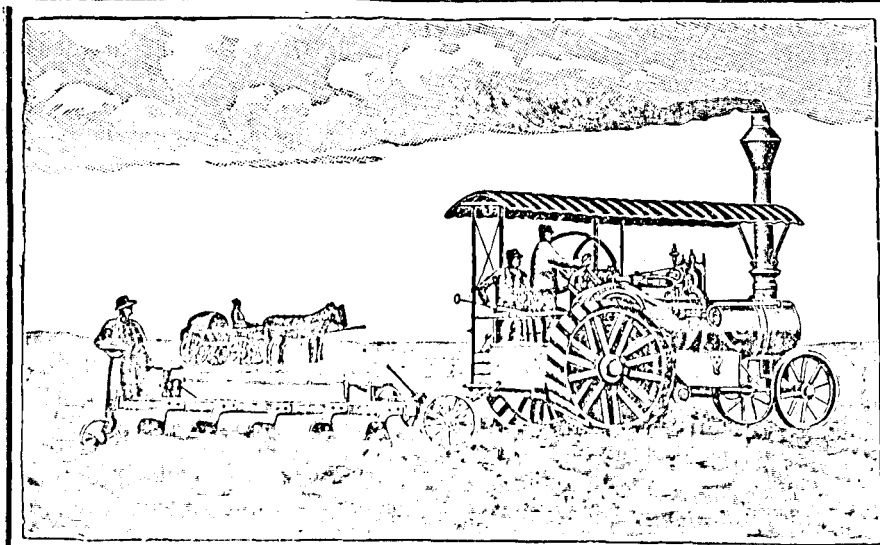
Minden lótulajdonost félelem száll meg ha arról értesül, hogy istállója lakóinak egyike kölikába esett.

A ló-bélgörcs gyógyítására már sok szert hoztak forgalomba, de e „melegen ajánlott gyógyszerek“ javarészt nehezen alkalmazhatók és gyakran a kívánttal éppen ellenkező hatással vannak.

Mivel a bélgörcs tünetei a hasszervek legkülönbözőbb rendellenességei által idézettek elő, akkor a kezelésnek legtöbbször arra, kell irányulnia, hogy az állatot mihamarabb lecsillapítsuk és beleinek tartalmát — amiben rendszerint keresendők a rendellenességek indoka — kiürítsük.

A következőkben egy ideális és nagyszerű hatású gyógyszert óhajtunk felemlíteni, amelyet egy stuttgarteri ménesgazdaság kitűnő sikerrel alkalmazott.

Ez új szer egy stuttgarteri állatorvos sok évi kísérletezésének és fáradozásának a gyümölcse, amely, mint azt sok németországi gazda hangsúlyozza, az összes egyáltalán gyógyítható esetekben gyors és biztos segítséget

UJI Egygéprendszerű gőzszántás UJI! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból (Erdélyből is) kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

1953

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

nyujt. Miután a gyógyszer beadtuk, a beteg állatok rövid idő múlva lecsillapodnak és egyidejűleg egészséges, eleven bélmozgás áll be, amelyet szapora béltkürítés követ. Ahol azonban nem mutatkozik javulás, majdnem biztosak lehetünk, hogy ott gyógyíthatatlan állapot forog fenn.

E kólika-keveréket a lótenyésztők Németországban mindig készletben tartják, főleg ha állatorvosi segítség nem nyerhető oly egyszerűen és minden fuvaros visz magával hosszú, különösen éjjeli utaira. Stuttgartban készül a chemiai és gyógyszerészeti preparátumok gyárában C. H. Burl.

+ **A tojástermelés fokozása.** A Revue Avicole a következő érdekes dolgot mondja a tojástermelés fokozásáról. Tapasztalati tény, hogy olyan tyúk, amely már nem tojik, a husosfazékba való, s a tenyésztőnek oda kell törekedni, hogy a tyúkok petefészkében levő tojások mentől hamarabb napvilágra kerüljenek, hogy ezt elérhessük, egy kilogramm oltatlan meszet teszünk 12 liter vízbe, felforraljuk és ebbe a keverékbe bedobjuk az állatoknak szánt mageleséget s jól átkavarjuk, azután száradni hagyjuk és rendes adagokban nyújtjuk a tyúkoknak. Állítólag ezen meszetetés jelentékenyen fokozza a tojástermelést, anélkül, hogy a tyúkok elgyengüljenek.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK.

Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter a székelyekért. Bizonyára nagy örömmel fogadják az egész székely nép Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter legújabb intézkedését, melylyel ismét arról tesz bizonyosságot a miniszter, hogy a néppel komolyan törődik. A földmivvelésügyi miniszter elrendelte, hogy a jogi és közigazgatási dolgokban járatlan földmivvelő népnek ingyenes jogvédelméről a székelyföldi miniszteri kirendeltség gondoskodik. A miniszteri kirendeltség a miniszter utasítása folytán a következő intézkedéseket léptette életbe: A hét két napján, csütörtökön és szombaton délelőtt a székelyföldi miniszteri kirendeltség által díjazott ügyvédek díjmentesen adnak utbaigazítást és tanácsot minden jogi, telekkönyvi, szerződés-kötési, birtokszerzési, adózási, közigazgatási stb. ügyekben és ingyenesen megszerkesztik az ilyen ügyekben az egyes hatóságokhoz intézendő kisebb beadványokat. A pereskedésre ez az intézkedés senkit sem fog sarkalni, mert perek viteleire ingyen ügyvédet nem adnak. Minden székely földmivvelő ember, aki valamelyes jogügyletet, szerződést kötni, birtokot szerezni, kölcsönt felvenni, vagy töröltetni óhajt stb. aki rendezetlen telekkönyvét, adóügyét vagy bármely olyan dolgát rendezni óhajtja, amiben ő maga járatlan és amiben eddig hozzá nem értők tanácsára és segítségére támaszkodott, költség nélkül megkapja a szükséges utbaigazítást és segédelmet.

Haltenyésztés. Darányi földmivvelésügyi miniszter felhatalmazta az országos halászati felügyelőséget, hogy a közvizek halásztásával foglalkozó halköltő-telepek számára kétmillió-négyszázötvenezer embrionált ikrát vásároljon s azokat az évégből folyamodó kilencven félnek megküldje.

Elvi döntés a tejhamisítás kérdésében. A földmivvelésügyi miniszter egy felmerült ügyből kifolyólag elvi jelentőségű döntéssel kimondotta, hogy tejhamisítás kérdésében az üzlettársak, kik egyformán folynak be az üzlet vezetésébe, az 1895. évi XLVI. t.-c. alapján személyenként büntetendők és a termelő kihágása súlyosabb elbírálást igényel.

Állami mének szétosztása. Darányi földmivvelésügyi miniszter értesítette az összes törvényhatóságokat és lótenyésztési bizottsági elnököket, hogy az állami méntelepeken elhelyezett mének az egyes fedeztetési állományok részére a következő sorrendben és napokon fognak szétosztani: Január 14-én Versecen, 16-án Békéscsabán, 18-án Baján, 20-án Dorozsmán, 21-én Nagykovácsán és Rimaszom-

baton, 23-án Eperjesen, 25-én Turiaremetén, 27-én Palinban és Szatmárnémetiben, 28-án Nagyatádon és Debrecenben, 31-én Nyitrán. Február 3-án Jászberényben, 5-én Székesfehérvárott, 6-án Komáromban, 12-én Désen, 14-én Sepsiszentgyörgyön, 15-én Homoródon.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Desewffy Aurél a magyar gazdákhoz** szózatot intéz, amelyben a gazdatársadalmi szervezkedés mulhatlan szükségét hangsúlyoztatja.

Minden erőnkkel sürgetnünk és támogatnunk kell — ugymond — az érdekképviselet kérdésének megoldását, azzal a kétségtelen s a külföldön is igazolt föltevessel, hogy az érdekképviselet törvényes szervezése a gazdasági egyesületeket nem mellőzendők, ellenkezőleg, annál szükségesebbekké, működésüket fogatosabbá teendő. E szabad társulási alapon nyugvó intézmények megerősítésére minden körülmények között tömörülni kell a magyar gazdatársadalomnak, mert ezek maradnak akarátának legközvetlenebb, legfüggetlenebb kifejezői, Ezért a létező gazdatársadalmi intézmények megerősítése elsőrendű feladata marad mindvégig a gazdaközönségnek, kétszeresen a mai még rendezetlen és nehéz viszonyok között, mert a jövőbeni reményeit csak az egy cél felé törő akarattal nyomán, fokozott tevékenységgel és kitartó huzgalommal lehet megvalósítanunk.

— **Az OMGE igazgatóválasztmányi ülése.**

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya gróf. Desswffy Aurél elnökléte alatt ülést tartott, amelyen fölvettek 37 új tagot, köztük Vaszary Kolos hercegprímást. Nagyobb vita után a közgyűlés által módosított alapszabályokat végleg szövegezték. Egyhangulag hozzájárult a választmány Jeszenszky Pál előadónak az állandó tenyészállatvásárlási telep megszerzésére vonatkozó előterjesztéséhez. A telepet a főváros határában rendezik be, a választmány felhatalmazta az egyesület vezetőségét, hogy a telep céljaira szükséges telket megfelelő módon biztosítsa. Elhatározta végül a választmány, hogy a vetőmagküldeményekre, melyeket a gazdák vetés céljaira használnak fel, a kereskedelemügyi minisztertől egyszersmindenkorra oly szállítási kedvezményeket kér, amilyen Ausztriában van s amely 50—65 százalékos mérséklésnek felel meg.

— **A gazdák és az államvasuti forgalmi zavarok.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetének indítványa kapcsán közgyűlésén elhatározta, hogy felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez az államvasuti forgalmi zavarok ügyében. A felterjesztés, a mely most érkezett a kereskedelmi miniszter elé, felkéri a minisztert, a lehető legsürgősebben intézkedjék, hogy a m. kir. államvasutaknál jelenleg oly nagy károkat okozó forgalmi zavarok mielőbb megszüntetessenek.

— **A bor vámjának leszállítása.** Egyes borvidékeken azt híresztelik, hogy a kormány a bor vámját leszállítani s ezzel az olasz bor behozatalát lehetővé tenni szándékozik. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint ezek a híresztelések minden alapot nélkülöző, légből kapott kohlományok s céljuk kizárólag a szőlőgazdák félrevezetése, hogy eladandó boraikon a kínált alacsonyabb árakon tudadjanak. A szőlőgazdák óvakodjanak attól, hogy ily híreszteléseknek hitelt adjanak.

— **Szőlészeti és borászati szakelőadások.** A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete tervbe vette, hogy a tél folyamán Budapesten szőlészeti és borászati tanfolyamot rendez. E tárgyban bizottságot is küldött ki, amely Lónyay Ferenc min. tanácsos elnökléte alatt most tartotta első ülését s elhatározta, hogy a tanfolyamot február hóban rendezi. A tanfolyam egy hétig tart. A gyakorlati borgezdasági ismereteket Budafokon adják elő, az elméletieket pedig Budapesten a

Közvetlen. Különös sulyt fognak fektetni arra, hogy az értékesítés ügye megfelelő módon tárgyalassék. A tanfolyamra az egyesület igazgatóságánál január 6—20-ig lehet jelentkezni. Szükség esetében több tanfolyamot is rendeznek még ez év folyamán.

— **Nagybirtok és mezőgazdasági termelés.** A Társadalomtudományi Társaságban 21-én este folytatta Dániel Arnold a múlt héten megkezdett »Nagybirtok és mezőgazdasági termelés« című előadás-sorozatát, a melynek folyamán a világ gazdasági konjunkturáknak a földművelésre s az egyes birtokkategóriákra való hatásával foglalkozott. Az előadó véleménye szerint a nagybirtok nem képes a fejlettebb gazdaságrendszert az emelkedő munkabérekkel összeegyeztetni és a munkaintenzitás visszafejlesztésére, de ezzel egyidejűleg egyszersmind a földtermésének kevesbitésére kényszerül, mihelyt a mezei napszám 2—3 korona összegben felül emelkedik. Viszont a kisbirtokra, első sorban a kisparasztbirtokokra, jótékony hatással van egy munkabér, mint a husfogyasztás emelkedése, mert a kvalitatív állattenyésztésben a kisparaszt technikailag fölülte áll a nagybirtokosnak, továbbá, mivel sajátkezűleg dolgozik, ő maga élvezi a munkabér emelkedését. Következőleg az élelmiszerbőség, mely az előadó véleménye szerint tartósan ígérkezik, s a kultúra gyors haladását teszi lehetővé: szükségképpen elvezet a kisparasztbirtok előnyomulásához s a nagybirtok kiküszöböléséhez s a földművelés munkaszervezetének gyökeres átalakulásához, a melynek előjelei Angliában már mutatkoznak is.

— **Az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmánya** folyó hó 20-án Bánffy Dezső báró elnökléte alatt ülést tartott, a melyen a Horváth Sándor-alapítvány jutalomdíját Laitner Elek miniszteri tanácsos, besztercei erdőigazgatónak ítélte oda a magyar erdőgazdaság gyakorlati művelése terén és a Beszterce-Naszód vidéki erdők széltudatos és eredményes igazgatása által szerzett érdemei elismeréséül. Elhatározta a választmány, hogy egy országos erdőgazdasági tanács létesítése ügyében felír a kormányhoz. A tanács hivatása lenne az erdőgazdaságot érintő közgazdasági kérdésekben a kormánynak véleményét adni. Végül elhatározta a választmány, hogy a törvényszéki aljegyzői állásoknak eltörlése kapcsán újból kéri a XI. fizetési osztályba sorozott erdőszelőköltségi állásoknak a X. fizetési osztályba való átsorozását.

— **Az állattenyésztési felügyelői állások betöltése.** Értesülésünk szerint az összes állattenyésztési felügyelői és segédfelügyelői állásokat már betöltötték s egyelőre nem is tervezik új állások kreálását. A földmivvelésügyi miniszteriumba még ma is nagyszámmal érkeznek pályázati kérvények, ezek azonban aligha lesznek figyelembe vehetők, miután az állattenyésztési felügyelők amugy is kis státuszban csak ritkán esik változás és az üresedésben levő helyeket is a jövőben régi gyakorlat szerint, az előléptetésre váró s kellő gyakorlatra szert tett egyénekkal töltik be. Az 1908. évi költségvetési előirányzatba sem vették fel új állattenyésztési felügyelőségek létesítését.

— **Kolozsvár husfogyasztása.** A kolozsvári közbizottság 1907. november havában 457 szarvasmarhát és bivalyt, 470 I. oszt., 41 II. oszt. 307 III. oszt., borjut, 273 juhot, 62 lovat és 1655 sertést és malacot vágta le. Közfogyasztásra nem bocsátottak 5 egész állatot, 323 tüdőt, 201 májat, 34 lépet, 92 vesét és 450 kg. hust. Kényszervágotott 1 bika, 1 ökör, 1 tehén, 1 sertés, 2 borju.

— **Kukorica-csutka értékesítése.** A m. kir. Kereskedelmi Múzeum müncheni levelezőjének értesítése szerint ottan és általában egész Bajorországban meglehetősen jól lehet értékesíteni egy olyan anyagot, a mely nálunk úgy szőlővén semmi értéket sem képvisel, a kukorica-csutkáját. A csutkát megőrölve az erőtápkarmány- és műtrágyagyárak vásárolják és elég jó árakat fizetnek érte. Az őrölt csutkát rendszeren más anyagok közl keverik és így hozzák

forgalomba. Minthogy e cikkben a kereslet Dél-Németországban elég nagy, már több ottani cég Magyarországról is keresett őrölt csutkát, de a megkeresett cégek eddig csak egész csutkát ajánlottak. Ezek az ajánlatok azonban megdrágítják a beszerzést.

— **Olaszország bortermelése.** A Casaleban megjelenő Giornale Vinicolo című félhivatalos borászati lap legutóbbi megjelent száma jelenti, hogy Olaszország ezidei szürete felülmúlt minden várakozást. A statisztikai adatok alapján ugyanis megállapították, hogy az idei szüret nem kevesebb, mint ötvenkét millió hektoliter bort eredményezett. A legtermékenyebb vidékek voltak Piemont, Puglia, Sardinia és Veneta kerületek.

— **Városházi pincék létesítése.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a pécsi kongresszus határozatából kifolyólag, megkeresést intézett több város tanácsához, amelyben kéri, hogy külföldi példára létesítsenek a borfogyasztás népszerűsítésére városi pincéket, egyben a kivitelhez közreműködését is felajánlotta az egyesület.

— **Választás a gazdasági munkás- és cseléd-pánztárban.** Az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár központi igazgatóságába az alapítótagok által választott 4 tag megbízatása az 1907. év végével lejárván, e négy tagsági hely betöltése céljából a választó közgyűlést a földmivelésügyi miniszter december 31-ikére kitűzte. A választó közgyűlés Budapesten, a földmivelésügyi miniszterium elsőemeleti tanácstermében délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **A sertésvész elleni védekezés.** A földmiv. miniszterium december 9 én 99,742. szám alatt kiadott rendelete szerint a sertésvész és sertéskolera elleni védekezést szabályozó 1898. évi február 8-án kelt 9300. sz. földmivelésügyi miniszteri rendelet egyes intézkedései a változott viszonyok folytán már nem felelnek meg teljesen az állatorvosi tudomány mai álláspontjának sem. Szükséges tehát, hogy a rendelet a tudomány mai álláspontjának és a gyakorlati követelményeknek megfelelően átdolgoztassék és a lefolyt évek alatt szerzett gyakorlati tapasztalatokkal egészítsék. Ebből kifolyólag valamennyi kir. állatorvos utasított, hogy saját tapasztalatai alapján sürgősen tegyenek indokolt javaslatokat az iránt, hogy a régi rendeletnek mely intézkedései és mely irányban volnának módosítandók és milyen intézkedésekkel volna az kiegészítendő.

— **A takarmányhiány.** A hegyvidéki kirendeltség arról tett jelentést a földmivelésügyi minisztériumnak, hogy az északkeleti megyékben érezhető takarmányhiány folytán a kirendeltség állatállománya komolyan veszélyeztetve van. A földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy a kisgazdák takarmányvásárlásaihoz 20%-os segítyt nyújt.

— **Magtermelő szövetkezetek.** A Magyar Gazdaszövetség igazgató választmánya elhatározta, hogy magtermelő szövetkezetek szervezésére széleskörű mozgalmat indít.

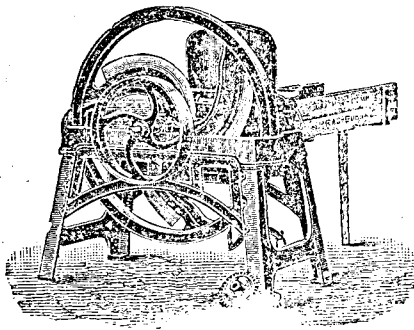
— **A szövetkezetek megvédelmezése.** A Magyarországi Pénzügyintézet Országos Szövetségének közgyűlési katórozata, amely a szövetkezeti törvényjavaslatra vonatkozik, támogatást foglal magában a hitelszövetkezetek ellen. A Magyar Gazdaszövetség igazgató választmánya legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a tammadással és elhatározta, hogy a kérdés tárgyalását a tavaszi szövetkezeti kongresszus napirendjére tűzi.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Bal-
esetek

ki-
zárva.

Minden nagyságban.

Szecksavágók,

Répa vágók,

Darálómalmok,

Gőzölőkészülékek.

1801. VI.

Kis- és nagybirtok részére.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevél kölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfai adnak véleményyt. 1001

Szőlő-
oltványokat
szállít, fajtisztaságért jótállva legdusab választékban a már évek óta

1996 II. elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: Caspari Frigyes.

Medgyes 130. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltetlen megbízhatóságáról.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár, Miskolc,

Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,

Felsősetáter. Főtér 9.

1729 **Sárospatak,**

Kossuth Lajos-u. 70.

Gépész, Kovács,

saját szerszámjával, 40 éves, nős, 17 évi gyakorlattal

állást keres január 1-re,

vagy azután bármikor. Érti az összes gazdasági gépek kezelését és javítását, kéveköttő és marokrakó arató gépek okszerű kezelését és a szakszerű lóvasalást. Több évig volt nagyobb uradalomban. Jelenleg is állásban van.

Szives megkeresést kér: 2049

ULMER LAJOS, gépész

Mező-Sályi, u. p. Mező-Méhes.

Ur! Rezső

sertésbizományos

Budapest, VIII.,

Béerkocsis-

utca 12.

Telefon: 97-05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít

1870

BUDAPEST

VII., Gizella-ut 15. szám.

(lakás: VII., Csömöri-ut 46.)

TELEFON: 25-33.

Park, kert stb. tervezése. Kivitele stb., stb.

Tajkértészeti képes-uttmató ki-vánatra ingyen küldetik.

1903.

KOHELER FRIGYES

kertművész és kertépítő

Kerttechnikai iroda:

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-u. 23. sz.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak,

malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

1971

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

1768 és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak
mellett szállit

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50 Budapest — Kelenföld a vasútállomással szemben.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Haas-palota)
(Azelőtt: Ferencz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb
árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblák-at

eredeti gyári ládákban. Üvegvágó gyé-
mántok legolcsóbban kaphatók. Mézes-üve-
gek különféle kivitelben, fémzárral és anél-
kül. Kristályüveg asztali készletek.

o o Árjegyzék ingyen és bérmentve. o o

2047

Bármely gyári üzemhez, vagy
gőzmalomhoz, vagy mező-
gazdasági birtokban

gépész állást

keresek, egy 45 éves rom. kat.
vallású kis családú okleveles, 17
évi gyakorlattal és kitűnő bizo-
nyítványokkal rendelkező egyén,
ki a gépészség minden ágában
szakértelemmel jártas vagyok.

— Állásomat azonnal elfoglalhatom —

VASS ISTVÁN gépész.

Kolozsvár, Kajántói-utca 18 szám.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi
és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről
vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

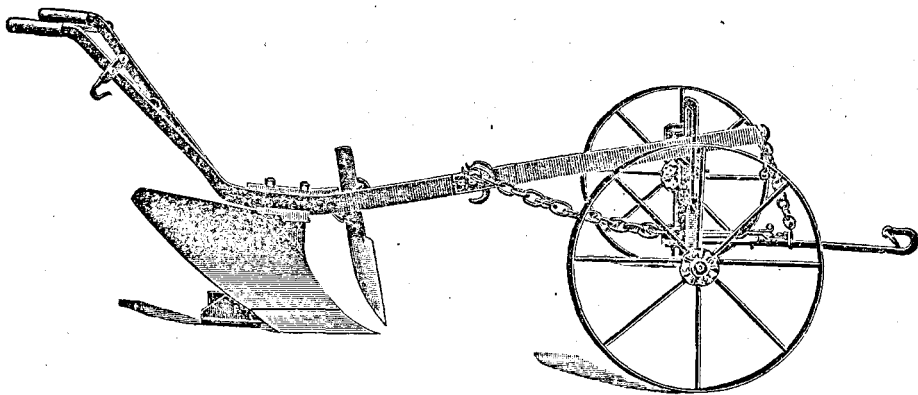
Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, Országház.

1934

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND

BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketesteket.

vásárolja — A BÄCHER-féle ekék s eketestek kigazdák számára is készülnek
és könnyű súly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölül-
mulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, me-
lyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott „UNIKUM DRILL“ sorvetőgép

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 30,000-nél több ilyen gép adatott el.

MELICHAR FERENCZ

csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leírással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

